

Tvårvillkor – Livsmedelslagstiftningen Grundmodulen

Livsmedelssäkerhet inom tvärvillkorssystemet

- Odling och skörd av vegetabilier (grundmodulen)
 - inklusive hantering, förvaring och transport till första mottagare
- Uppfödning av djur före slakt (grundmodulen + djurmodulen)
- Produktion av animalieprodukter - mjölk, ägg (djurmodulen)

Syftet avgör – LIVSMEDELSSÄKERHET!

Vegetabilier

- Farliga ämnen, avfall (5.1)
- Provtagning, Analysresultat (5.2)
- Spårbarhet (5.4)
- Åtgärda problem från offentlig kontroll (5.6)
- Användning av växtskyddsmedel och biocider(4.1, 4.2)
- Växtskydd/bekämpnings- medel, dokumentation (5.3)

Animalier

- Farliga ämnen, avfall (6.1)
- Provtagning, Analysresultat , Rapporter (6.5)
- Spårbarhet (6.3, 6.7)
- Åtgärda problem från offentlig kontroll (6.4)
- Användning av läkemedel (6.12)
- Läkemedel, karenstider, dokumentation (6.11)

Förvaring och hantering av avfall och farliga ämnen (5.1, 6.1)

Exempel:

- betat utsäde
- bekämpningsmedel
- läkemedel
- medel för skadedjursbekämpning
- lösningsmedel, oljor
- rengöringsmedel
- påfyllning/tömning
- Produktspill
- Förpackningar

5.2, (6.5) Provtagning, analysresultat och åtgärder

- Dokumentation av analysresultat
- Vidta åtgärder om ”onormala” resultat (EU-lagstiftning men ej tvärvillkor)

Exempel

- Markkartering/analys
- Vattenhaltsanalys vid torkning av spannmål
- Analyserapporter från uppköpare, t ex kvarn eller spannmålssilo, grossist, mejeri
- Kadmium, nitrat, aflatoxin, celltal och totalantal bakterier i mjölk, mjölktemp. (gränsvärden!)
- Offentlig kontroll/provtagning

Generellt inget krav på provtagning men görs ofta för att kontrollera och övervaka faror i produktionen = livsmedelssäkerhet.

Finns gränsvärden måste kontrolleras / övervakas!

Om prover tas ska avvikelser åtgärdas.

Spårbarhet, 5.4

Omfattar

- frön och plantor till ätfärdiga primärprodukter, om det är relevant för livsmedelssäkerheten , t ex sallat, örter, olika sorters groddar
- primärprodukter

Omfattar inte

- utsäde för spannmål
- gödselmedel (förväntas inte ingå i livsmedlet)
- växtskyddsmedel (täcks av annan lagstiftning, 5.3)
- förpackningsmaterial (täcks av annan lagstiftning)

Spårbarhet, 6.3, 6.7

Omfattar

livsmedelsproducerande djur i alla stadier av livsmedelskedjan, t ex. livdjur, smågrisar, unghöns, animaliska primärprodukter ägg, mjölk, honung

Omfattar inte

Veterinärmedicinska preparat (täcks av annan lagstiftning, 5.2)

5.4, 6.3, 6.7 Spårbarhet

- Ange från vem plantor, livsmedelsproducerande djur mottagits (*leverantör*)
- Ange till vilket företag livsmedel (primärprodukter) eller livsmedelsproducerande djur levererats (*mottagare; företag - ej konsumenter*)
- Kunna informera myndigheterna om detta
- Dokumentation bör sparas minst 6 mån efter tillverknings- eller leveransdatum
- Lätt att få fram

”ett steg bakåt – ett steg framåt”

Leveranser till gården

- Leverantörens namn och adress
- Vad ?
- När ?
- Hur mycket?

Leveranser från gården

- Kundens namn och adress
- Vad ?
- När ?
- Hur mycket?

Kompletterande, frivillig, information:

- partinummer
- mer detaljerad beskrivning (lösvikt, färdigförpackad osv.)

5.4, 6.3, 6,7 Spårbarhet och återkallande

- Skyldighet att *omedelbart* sätta igång åtgärder för hålla kvar och återkalla produkter
- Snabbt kunna hitta informationen
- Informera myndigheter, kunder, konsumenter

Var finns informationen?

- Leverantörsregister
 - Följesedlar
 - Kvitton
- Finns rätt information?*

- Kundregister
 - Transportsedlar
 - Leveranssedlar
 - Fakturor
- Finns rätt information?*

Måste alltid finnas lättillgänglig!

Märkning

Primärprodukterna
ska vara märkta så att
spårbarheten underlättas.

Det ska gå snabbt att identifiera
en leverantör och ett parti.

5.6, 6.4 Offentlig kontroll – åtgärda avvikelser

Åtgärda brister som hittats i den offentliga kontrollen

t ex vid länsstyrelsens kontroller av livsmedelsproduktionen eller vid Livsmedelsverkets eller länsstyrelsens provtagningar

Exempel på provtagning:

spannmål, frukt, grönsaker och

levande djur, kött, mjölk, ägg

för kontroll av läkemedelsrester, växtskyddsmedel, mögelgifter m.m.

4.1, 4.2 Växtskyddsmedel – Användning

Allmänt tvärvillkorskrav:

”växtskyddsmedel används på korrekt sätt enligt krav i lagstiftningen”, dvs.

- endast godkända växtskyddsmedel
- rätt preparat till rätt gröda
- I enlighet med preparatets märkning
- följa doseringsanvisningar, tidpunkt för spridning m.m.
- följa ev. karenstid mellan besprutning och första skördetillfälle
- förvaras avskilt från växande grödor och skördade livsmedel
- fyllning och rengöring av sprutan så att grödor/livsmedel inte förorenas
- kalibrering av sprutan
- gamla preparat?

5.3 Växtskyddsmedel och biocider - dokumentation

Dokumentation över använda växtskyddsmedel ska alltid finnas på gården

- egen sprutjournal eller
- dokumentation från anlitat företag, granne etc.

Datum, preparat, plats, gröda, dos, vem som utförde bekämpningen, ev. karenstid och första skördetillfälle

Dokumentation över skadedjursbekämpning

*Vad, var, när och vem utförde bekämpningen – punktinsatser, fällor, Enkel dokumentation över placering av fällor, t.ex. råttgift
Inget krav på ritningar*

Hur länge ska dokumentationen sparas?

Lagstiftningens krav: livsmedelsföretagaren ska föra och bevara journal

- på "lämpligt sätt"
- under "lämplig" tid
- "anpassat efter företagets art och storlek"

*Finns inget specifikt krav i livsmedelslagstiftningen – företaget avgör
men..
måste finnas på gården, vara lätt att hitta*

OBS! *I annan lagstiftning kan det finnas krav på hur länge olika typer av dokumentationen ska bevaras.*